

Nivos Vesi ja Lämpö Oy, Ojalan vedenottamon suoja-alueen määrittäminen, Mäntsälä, Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 11.11.2025 § 134
217/00.04.01/2025

Valmistelija

Vainio Anssi, anssi.vainio@tuusula.fi
Liisa Garcia, liisa.garcia@tuusula.fi

Lausuntopyyntö

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on pyytänyt Mäntsälän kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen ja terveydensuojeluviranomaisen lausuntoa asiakohdassa mainitusta hakemuksesta viimeistään 27.10.2025. Keski-uudenmaan ympäristölautakunnan kokousaikataulusta johtuen lausunnon antamiselle on pyydetty ja saatu lisäaikaa 17.11.2025 asti. Hakemusasikirjat ovat olleet sähköisesti nähtävillä <https://ylupa.avi.fi/fi-FI/asia/3173215> kuulutusaikana 19.9.2025 - 27.10.2025. Lausunto pyydetään toimittamaan aluehallintovirastoon sähköisen asiantipalvelun kautta (avi.fi/sahkoiset-lomakkeett). Aluehallintovirastossa asian diaarinumero on EASVI/23974/2025.

Hakemuksen pääasiallinen sisältö

Nivos Vesi ja Lämpö Oy hakee vesilain (587/2011) 4 luvun 11 §:n mukaista vedenottamon suoja-alueen vahvistamista Ojalan vedenottamolle. Haettava suoja-alueen laajuus koskee laajuudeltaan lähisuojavyöhykettä vastaavaa aluetta.

Perusteena suoja-alueen tarpeelle on vedenottamon merkittävyys Mäntsälän vesihuollon kannalta sekä vedenottamon sijainnista johtuvat maankäytön tehostamisen paineet vedenottamon ympäristössä.

Ojalan vedenottamolle on laadittu ehdotus suoja-alueen rajauksesta, joka kattaa vedenottamon lähiympäristön. Suoja-alueen rajaukseen liittyen on esitetty määräykset, joiden tarkoituksena on rajoittaa suoja-alueelle sijoitettavia toimintoja ja turvata pohjaveden laatu ja määrä vedenottamon ympäristössä.

Esittelijä

ympäristövalvontapäällikkö Alho Marjo

Päätösehdotus

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää

- antaa Nivos Vesi ja Lämpö Oy:n Ojalan vedenottamon suoja-aluehakemuksesta Etelä-Suomen aluehallintovirastolle seuraavan lausunnon:

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan lausunto

Hakemuksessa on esitetty suoja-alueen rajaamista noin 300 metrin etäisyydelle vedenottamon kaivoista. Haettava suoja-alueen laajuus koskee laajuudeltaan lähisuojavyöhykettä vastaavaa aluetta. Hakemuksen täydennyksen mukaan suoja-alueen rajauksessa on hyödynnetty Ojalan pohjavesialueen geologisen rakenneselvityksen sekä Ojalan vedenottamon kaivonpaikkatutkimusten tuloksia. Jää epäselväksi, miksi suoja-alueen rajauksen määrittämisessä ei ole hyödynnetty sieppausalueen menetelmää.

Ojalan pohjavesialueen geologisen rakenneselvityksen mukaan pohjaveden päävirtaussuunta on alueen pohjoisosista kohti eteläkaakkoa. Ojalan vedenottamolla on myös todettu tetrakloorieteeniä, joka on kulkeutunut vedenottamolle Sälinkäntien yritysalueella sijainneelta romuttamolta. Tuntuu tärkeältä, että suoja-alue kattaisi koko sieppausalueen, jolloin myös esim. Sälinkäntien yritysalueelle asetettaisiin vedenottamoa turvaavia määräyksiä. Hakemuksessa ei ole myöskään perusteltu, miksi suoja-aluetta haetaan vain ns. lähisuojavajöhykkeelle, eikä myös kaukosuojavajöhykkeelle ja vedenottamoalueelle.

Suoja-aluemääräyksessä 2 ehdotetaan, ettei alueelle saa sijoittaa ympäristö- tai maa-ainesluvan varaisia toimintoja. Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta muistuttaa myös maa-aineslain 4.3 §:n tarkoittamasta kotitarveotosta, joka ei ole maa-aineslain mukaan luvanvaraista. Huomiona, että määräyksissä on myös erikseen kielletty mm. maankaatopaikat ja autopurkaamot, jotka ovat ympäristöluvanvaraisia toimintoja.

Suoja-aluemääräyksessä 5 esitetään, että aurinkovoimalan tai energiakontin sijoittaminen alueelle edellyttäisi vesilain mukaisen luvan lupatarveharkintaa. Vesilain 3 luvussa säädetään vesitaloushankkeen luvanvaraisuudesta. Tästä syystä voidaan pitää tarpeettomana nimetä tietyt toimet, jotka vaatisivat lupatarpeen arviointia kun tosiasiassa lupatarpeen arviointia voi vaatia mikä tahansa hanke, joista voi aiheutua vesilain 3 luvun 2 §:n tarkoittamia seurauksia. Vedenottamon turvaamisen kannalta tulisi perustellummalta suoraan kieltää kyseisten toimintojen sijoittaminen alueelle. Muutoinkin kyseisten toimintojen luvittamiseen käytettäisiin todennäköisesti muuta kuin vesilain mukaista lupaa.

Suoja-aluemääräyksessä 15 kielletään tiesuolan ja muiden tienpitoon liittyvien haitallisten aineiden varastointi alueella. Samassa määräyksessä voitaisiin myös harkita kyseisten aineiden käytön kieltämistä alueella.

Lisäksi hakemuksessa todetaan, että Mäntsälän pohjavesialueiden suojelusuunnitelma olisi laadittu vuonna 2015, vaikka se on laadittu vuonna 2013.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.